DOMSTOLENS DOM

den 21 januari 2003 *

I mål C-378/00,

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av D. Maidani, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

sökande,

mot

Europaparlamentet, företrätt av C. Pennera och M. Moore, båda i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg,

och

Europeiska unionens råd, företrätt av J.-P. Jacqué och G. Houttuin, båda i egenskap av ombud,

svarande,

* Rättegångsspråk: franska.

med stöd av

Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland, företrätt av G. Amodeo, i egenskap av ombud, biträdd av M. Hoskins, barrister, med delgivningsadress i Luxemburg,

angående en talan om ogiltigförklaring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1655/2000 av den 17 juli 2000 om det finansiella instrumentet för miljön (Life)(EGT L 192, s. 1) i den del som antagande av åtgärder för genomförande av Life-programmet enligt denna skall ske enligt det föreskrivande förfarandet som anges i artikel 5 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter (EGT L 184, s. 23),

meddelar

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden G.C. Rodríguez Iglesias, avdelningsordförandena J.-P. Puissochet och M. Wathelet samt domarna C. Gulmann, A. La Pergola (referent), P. Jann, V. Skouris, F. Macken, N. Colneric, S. von Bahr och J.N. Cunha Rodrigues,

generaladvokat: L.A. Geelhoed,
justitiesekreterare: byrådirektören M.-F. Contet,

med hänsyn till förhandlingsrapporten,

efter att parterna har avgivit muntliga yttranden vid sammanträdet den 4 juni 2002,

och efter att den 3 oktober 2002 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Europeiska gemenskapernas kommission har, genom ansökan som inkom till domstolens kansli den 13 oktober 2000, i enlighet med artikel 230 första stycket EG väckt talan om ogiltigförklaring av Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1655/2000 av den 17 juli 2000 om det finansiella instrumentet för miljön (Life)(EGT L 192, s. 1) i den del som antagande av åtgärder för genomförande av Life-programmet enligt denna skall ske enligt det föreskrivande förfarandet som anges i artikel 5 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter (EGT L 184, s. 23, nedan kallat det andra kommittologibeslutet).

2 Genom beslut av domstolens ordförande den 30 april 2001 tilläts Förenade konungariket Storbritannien och Nordirland att intervenera till stöd för Europaparlamentets och Europeiska unionens råds yrkanden.

Gemenskapsrättsliga bestämmelser

EG-fördraget

3 I artikel 202 tredje strecksatsen EG föreskrivs följande:

"För att säkerställa att målen för detta fördrag uppnås skall rådet i enlighet med de bestämmelser som anges i fördraget

...

— i de rättsakter som rådet antar ge kommissionen befogenhet att genomföra de regler som rådet beslutar. Rådet får uppställa närmare villkor för utövandet av denna befogenhet. Rådet kan också, i särskilda fall, förbehålla sig rätten att direkt utöva befogenheten att genomföra reglerna. De villkor som avses ovan måste stå i överens[s]tämmelse med de principer och regler som rådet i förväg har fastställt genom enhälligt beslut på förslag från kommissionen och efter det att Europaparlamentet har yttrat sig."

Det andra kommittologibeslutet

4 Det andra kommittologibeslutet antogs med stöd av artikel 202 tredje strecksatsen EG och ersätter rådets beslut 87/373/EEG av den 13 juli 1987 om närmare villkor för utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter (EGT L 197, s. 33; svensk specialutgåva, område 1, volym 2, s. 72) (nedan kallat det första kommittologibeslutet).

5 I det första kommittologibeslutet föreskrevs att rådet kunde uppställa villkor för utövandet av de genomförandebefogenheter som överförts till kommissionen som skulle stå i överensstämmelse med "kommittéförfarandena" som definierades i nämnda beslut.

6 Enligt skälen 5, 9, 10 och 11 i det andra kommittologibeslutet är det första syftet med beslutet att, för att uppnå större konsekvens och förutsägbarhet vid valet av slag av kommitté, fastställa kriterier för valet av kommittéförfarande, varvid skall gälla att dessa kriterier har en icke bindande karaktär. Det andra syftet är att förenkla villkoren för utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter samt att förbättra parlamentets möjlighet att ta del i de fall då den grundläggande rättsakten som tilldelar kommissionen genomförandebefogenheter antagits i enlighet med förfarandet som anges i artikel 251 i fördraget. Det tredje syftet är att förbättra informationen till parlamentet. Det fjärde syftet är att förbättra informationen till allmänheten om kommittéförfaranden.

7 I artikel 2 i det andra kommittologibeslutet föreskrivs följande:

"Valet av metoder för förfarandet för antagande av genomförandeåtgärder skall vägledas av följande kriterier:

a) Förvaltningsåtgärder, däribland sådana som gäller tillämpningen av den gemensamma jordbrukspolitiken och den gemensamma fiskepolitiken eller genomförandet av program med betydande budgetkonsekvenser, bör antas enligt förvaltningsförfarandet.

b) Åtgärder med allmän räckvidd som är avsedda att tillämpa bestämmelser som utgör del av de viktigaste grunddragen i grundläggande rättsakter,

inbegripet åtgärder som gäller skydd av människors, djurs eller växters hälsa eller säkerhet, bör antas enligt det föreskrivande förfarandet.

Om det i en grundläggande rättsakt bestäms att vissa bestämmelser som inte utgör del av de viktigaste grunddragen i akten kan anpassas eller uppdateras inom ramen för ett genomförandeförfarande, bör dessa åtgärder antas enligt det föreskrivande förfarandet.

c) Utan att det påverkar tillämpningen av a och b skall det rådgivande förfarandet tillämpas i alla sådana fall när det anses vara det lämpligaste."

8 I artiklarna 3—6 i det andra kommittologibeslutet föreskrivs fyra olika förfaranden kallade det rådgivande förfarandet (artikel 3), förvaltningsförfarandet (artikel 4), det föreskrivande förfarandet (artikel 5) och förfarande i fråga om skyddsåtgärder (artikel 6).

9 Vid antagandet av det andra kommittologibeslutet gjorde rådet och kommissionen följande gemensamma uttalande, som offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning* den 17 juli 1999 (EGT C 203, s. 1):

"Rådet och kommissionen är eniga om att bestämmelserna om de kommittéer som biträder kommissionen när den utövar sina genomförandebefogenheter som anges i beslut 87/373/EEG utan dröjsmål bör anpassas till artiklarna 3, 4, 5 och 6 i beslut 1999/468/EG, i enlighet med de tillämpliga lagstiftningsförfarandena.

..."

En ändring av det slag av kommitté som anges i en grundläggande rättsakt bör göras från fall till fall i samband med den normala översynen av lagstiftningen och i enlighet med bland annat kriterierna i artikel 2.

En sådan anpassning eller ändring bör göras med beaktande av de skyldigheter som åligger gemenskapens institutioner. Detta får inte äventyra att målen för den grundläggande rättsakten uppnås eller inkräkta på effektiviteten när det gäller gemenskapens verksamhet."

Förordning nr 1655/2000

10 Förordning nr 1655/2000 antogs med stöd av artikel 175.1 EG och ersätter rådets förordning (EEG) nr 1973/92 av den 21 maj 1992 (EGT L 206, s. 1; svensk specialutgåva, område 15, volym 11, s. 108), genom vilken ett finansiellt instrument för miljön inrättades (nedan kallat Life).

11 Enligt artikel 1 i förordning nr 1655/2000 är "[d]et allmänna målet med Life... att bidra till genomförandet, revideringen och utvecklingen av gemenskapens politik och av lagstiftningen på miljöområdet, i synnerhet med avseende på integration av miljöhänsyn inom övriga politikområden, och till en hållbar utveckling inom gemenskapen".

12 De projekt som uppfyller de kriterier som föreskrivs i förordning nr 1655/2000 kan få finansiellt stöd enligt de villkor och enligt de förfaranden som inrättats genom denna förordning.

13 Enligt artikel 2 i den nämnda förordningen består Life-programmet av tre temaområden kallade Life-Natur, Life-Miljö och Life-Tredje land.

14 I artikel 8.1 i förordning nr 1655/2000 föreskrivs följande:

"Life skall genomföras i etapper. Den tredje etappen skall inledas den 1 januari 2000 och skall löpa ut den 31 december 2004. Finansieringsramen för att genomföra den tredje etappen under perioden 2000—2004 fastställs härmed till 640 miljoner euro."

15 I skäl 20 i förordning nr 1655/2000 anges följande:

"De åtgärder som krävs för att genomföra denna förordning bör antas i enlighet med rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter."

16 Enligt artiklarna 3.7 och 11.1 i förordning nr 1655/2000 skall kommissionen vid utövandet av sina genomförandebefogenheter beträffande förordningen biträdas av en kommitté. I fråga om åtgärder inom ramen för Life-Natur handlar det om den kommitté som inrättats genom artikel 20 i rådets direktiv 92/43/EEG av den 21 maj 1992 om bevarande av livsmiljöer samt vilda djur och växter (EGT L 206, s. 7; svensk specialutgåva, område 15, volym 11, s. 114) och i övriga fall handlar det om den kommitté som inrättats genom artikel 11.1 i Life-förordningen.

17 Det kommittéförfarande som skall tillämpas vid antagande av åtgärder för genomförande av förordning nr 1655/2000 är enligt artikel 11.2 i denna

förordning det föreskrivande förfarandet som anges i artikel 5 i det andra kommittologibeslutet.

18 De åtgärder som kommissionen kan anta med stöd av den genomförandebefogenhet som den fått genom förordning nr 1655/2000 är av två slag.

19 För det första rör det sig om åtgärder för beviljande av finansiellt stöd för naturskyddsprojekt och kompletterande åtgärder (artikel 3), för demonstrationsprojekt, utvecklingsprojekt på miljöområdet och/eller revidering av gemenskapens miljölagstiftning och miljöpolitik och kompletterande åtgärder (artikel 4), för tekniska stödprojekt i tredje länder och kompletterande åtgärder (artikel 5) eller för projekt som föreslagits av kandidatländerna i Central- och Östeuropa inom ramen för Life-Natur eller Life-Miljö (artikel 6). De nämnda projekten och kompletterande åtgärderna för vilka finansiellt stöd har beviljats noteras i ett av kommissionen till medlemsstaterna riktat rambeslut eller beslut.

20 För det andra rör det sig om fastställande av riktlinjer för valet av demonstrationsprojekt som föreslagits inom ramen för Life-Miljö (artikel 4.4). Dessa riktlinjer, som skall offentliggöras i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*, skall främja samverkan mellan demonstrationsåtgärderna och de vägledande principerna för gemenskapens miljöpolitik för att bidra till en hållbar utveckling.

21 Vid antagandet av förordning nr 1655/2000 gjorde rådet och kommissionen vissa uttalanden (EGT L 192, s. 10).

22 Kommissionen uttalade bland annat följande:

"Kommissionen konstaterar att Europaparlamentet och rådet har kommit överens om ett föreskrivande förfarande för urval av projekt. I det ändrade förslag från kommissionen som följde på parlamentets andra behandling föreskrevs i stället ett förvaltningsförfarande.

Kommissionen vidhåller, såsom den förklarade vid antagandet av den gemensamma ståndpunkten, vikten av att tillämpa kriterierna i artikel 2 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter.

Kommissionen anser att förvaltningsförfarandet bör följas vid urval av projekt, eftersom projekturvalet har betydande effekter för budgeten.

Kommissionen finner att ett underlåtande av att iaktta bestämmelserna i artikel 2 i rådets beslut 1999/468/EG i ett så klart fall som detta strider mot både andan och bokstaven i rådets beslut.

Kommissionen ser sig därför tvungen att reservera sig i denna fråga, däribland för rätten att gå till domstolen."

23 Rådet gjorde följande uttalande:

"Rådet noterar kommissionens uttalande om valet av kommittéförfarande när kommissionen vidtar genomförandeåtgärder inom ramen för Life-förordningen.

När rådet valde det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i rådets beslut 1999/468/EG av den 28 juni 1999 om de förfaranden som skall tillämpas vid utövandet av kommissionens genomförandebefogenheter beaktades de erfarenheter som gjorts med det föreskrivande förfarandet i samband med Life-instrumentet under den första etappen (sedan 1992) och den andra etappen (sedan 1996). Hänsyn togs också till karaktären hos detta instrument, som spelar en framträdande roll för miljöskyddet inom gemenskapen och bidrar till att genomföra och utveckla gemenskapens politik på detta område.

Rådet erinrar om att de kriterier som anges i artikel 2 i rådets beslut 1999/468/EG inte är juridiskt bindande utan endast vägledande. Rådet anser att tillämpningsområdet för genomförandebefogenheterna i den aktuella förordningen till fullo motiverar användningen av det föreskrivande förfarandet."

Upptagande till sakprövning

24 För det första har rådet under det skriftliga förfarandet uttryckt tvivel angående kommissionens möjligheter att väcka talan om ogiltigförklaring i syfte att få igenom sin vilja gällande vilket sorts kommittéförfarande som skall väljas för antagandet av åtgärder för att genomföra förordning nr 1655/2000.

25 Rådet har gjort gällande att kommissionen vid antagandet av förordning nr 1655/2000 inte utnyttjade samtliga möjligheter som den ges enligt fördraget för att hävda sin ståndpunkt. Rådet har framför allt anfört att kommissionen, innan det andra kommittologibeslutet trädde i kraft, antog ett förslag till förordning i vilket föreskrevs ett kommittéförfarande som motsvarade det föreskrivande förfarandet. Efter det att nämnda beslut hade trätt i kraft, men innan rådet antog en gemensam ståndpunkt, underlät kommissionen att framlägga ett ändrat förslag om tillämpning av förvaltningsförfarandet, trots att kommissionen kunde göra detta enligt artikel 250 EG.

26 Rådet anser att kommissionens attityd inte på något sätt överensstämmer med den lojala samarbetsandan mellan institutionerna.

27 Eftersom rådet med stöd av ovannämnda yttranden har bestridit att talan kan tas upp till prövning skall domstolen upplysa om följande.

28 I artikel 230 EG görs en tydlig åtskillnad mellan rätten att väcka talan för å ena sidan gemenskapsinstitutionerna och medlemsstaterna och å andra sidan fysiska och juridiska personer, genom att bland annat kommissionen ges rätt att genom en talan om ogiltigförklaring angripa alla förordningar som antagits gemensamt av parlamentet och rådet, utan att det uppställs som villkor för utövandet av denna rättighet att det föreligger ett berättigat intresse av att få saken prövad (se, för ett motsvarande synsätt, domstolens dom av den 26 mars 1987 i mål 45/86, kommissionen mot rådet, REG 1987, s. 1493, punkt 3; svensk specialutgåva, volym 9, s. 55). Vid utövandet av denna rättighet behöver hänsyn heller inte tas till kommissionens ståndpunkt under förfarandet för antagande av den aktuella rättsakten (se, för ett liknande resonemang, beträffande de ståndpunkter som medlemsstaternas representanter i rådet intagit vid antagandet av en förordning, domstolens dom av den 12 juli 1979 i mål 166/78, Italien mot rådet, REG 1979, s. 2575, punkt 6).

29 För det andra skall konstateras, på samma sätt som generaladvokaten har gjort i punkterna 136 och 137 i sitt förslag till avgörande, att valet av kommittéförfarandet i artikel 11.2 i förordning nr 1655/2000 kan frigöras från andra

bestämmelser i denna förordning, vilket medför att det är möjligt att väcka talan om delvis ogiltigförklaring av förordning nr 1655/2000 i den del som det i denna föreskrivs medverkan av en föreskrivande kommitté.

30 Det följer av det ovan anförda att talan kan tas upp till prövning.

Saken

31 Kommissionen har åberopat två grunder till stöd för sin talan. Dessa är dels åsidosättande av artikel 2 i det andra kommittologibeslutet, dels åsidosättande av ordalydelsen och innebörden i detta beslut.

32 Inom ramen för den första delen av den första grunden har kommissionen gjort gällande att kriterierna i artikel 2 i det andra kommittologibeslutet inte har iakttagits.

33 Inom ramen för den andra delen av den första grunden har kommissionen gjort gällande att rättsverkningarna av artikel 2 i det andra kommittologibeslutet och de skyldigheter som följer därav inte har beaktats. Den har i detta avseende gjort gällande att gemenskapslagstiftaren genom att inte beakta rättsverkningarna av artikel 2 i det andra kommittologibeslutet har åsidosatt den motiveringsskyldighet som hör samman med den bestämmelsen eftersom den har underlåtit att i förordning nr 1655/2000 uppge skälen för att använda ett annat kommittéförfarande än det som borde ha använts enligt kriterierna i denna bestämmelse.

34 Domstolen erinrar i det avseendet om att avsaknad av eller otillräcklig motivering, innebär åsidosättande av väsentliga formföreskrifter i den mening som avses i artikel 230 EG och är en grund som skall hållas åtskild från en grund om den omtvistade rättsaktens lagenlighet i sak, vilket är en grund som avser åsidosättande av en rättsregel som gäller tillämpningen av fördraget, i den mening som avses i samma artikel (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 2 april 1998 i mål C-367/95 P, kommissionen mot Sytraval och Brink's France, punkt 67, och av den 30 mars 2000 i mål C-265/97 P, VBA mot Florimex m.fl., REG 2000, s. I-2061, punkt 114).

35 Den andra delen av kommissionens första grund skall således anses utgöra en annan grund än den som avser överträdelse av artikel 2 i det andra kommittologibeslutet. Enligt denna grund uppfyller inte förordning nr 1655/2000 motiveringsskyldigheten enligt artikel 253 EG genom att antagandet av genomförandebestämmelserna för Life-programmet enligt denna skall ske enligt det föreskrivande förfarandet i enlighet med artikel 5 i det andra kommittologibeslutet, utan angivelse av skälen till att kriterierna för val mellan de olika kommittéförfarandena, som definieras i artikel 2 i nämnda beslut, inte har följts i förevarande fall.

Den påstådda överträdelsen av artikel 2 i det andra kommittologibeslutet

36 Inledningsvis skall undersökas huruvida artikel 2 i det andra kommittologibeslutet är en rättsregel som gäller tillämpningen av fördraget i den mening som avses i artikel 230 EG, och som är bindande för gemenskapslagstiftaren vid antagande av en sekundärrättsakt med direkt stöd av fördraget (nedan kallad en grundläggande rättsakt), som till exempel förordning nr 1655/2000.

37 Kommissionen har i detta avseende gjort gällande att enligt artikel 202 EG skall villkoren som rådet uppställer för utövande av de genomförandebefogenheter som tilldelats kommissionen stå i överensstämmelse med de principer och regler som rådet i förväg har fastställt. Detta innebär att bestämmelserna i det andra

kommittologibeslutet, i vilket dessa principer och regler anges, har ett grundläggande värde och skall iakttas av gemenskapslagstiftaren när denne antar en grundläggande rättsakt.

38 Enligt parlamentet har kommissionen tolkat artikel 202 EG på ett felaktigt sätt. Det andra kommittologibeslutet är inte bindande för gemenskapslagstiftaren vid antagande av grundläggande rättsakter. Enligt artikel 202 EG har rådet endast behörighet att ställa upp regler om utövandet av den behörighet som tilldelats kommissionen, såsom bestämmelser om olika kommittéförfaranden. Däremot är rådet inte behörigt enligt artikel 202 EG att anta regler som begränsar gemenskapslagstiftarens möjlighet att från fall till fall fritt välja mellan dessa olika förfaranden, genom att i förväg definiera vilka kriterier som skall gälla vid detta val.

39 Inledningsvis upplyser domstolen om att eftersom det andra kommittologibeslutet, liksom det första, är en sekundärrättsakt kan det inte foga något till fördragets bestämmelser (se domstolens dom av den 27 oktober 1992 i mål C-240/90, Tyskland mot kommissionen, REG 1992, s. I-5383, punkt 42; svensk specialutgåva, volym 13, s. I-143).

40 Det följer emellertid av artikel 202 tredje strecksatsen EG, med stöd av vilken det andra kommittologibeslutet antogs, att rådet är behörigt att anta principer och regler som villkoren för utövandet av de genomförandebefogenheter som kommissionen tilldelats skall överensstämma med. Dessa principer och regler skall alltså iakttas vid antagandet av rättsakter genom vilka kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter, och domstolen erinrar om att artikel 202 EG omfattar såväl rättsakter som rådet antagit ensamt som rättsakter som det antagit tillsammans med parlamentet (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 2 oktober 1997 i mål C-259/95, parlamentet mot rådet, REG 1997, s. I-5303, punkt 26).

41 Eftersom tillämpningsområdet för de principer och regler som rådet har behörighet att fastställa på detta område i artikel 202 EG inte begränsas till

definition av de olika förfaranden som kommissionen skall iaktta vid utövandet av sina genomförandebefogenheter, anser domstolen att dessa principer och regler även omfattar villkoren för valet mellan de olika förfarandena.

42 Rådet kan således fastställa de principer och regler som skall iakttas vid valet mellan olika kommittéförfaranden, och dessa är bindande för gemenskapslagstiftaren vid antagandet av grundläggande rättsakter enligt vilka kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter. Domstolen skall vidare undersöka vilket tillämpningsområde som det andra kommittologibeslutet avsågs att få i förevarande fall med avseende på de valkriterier som anges i artikel 2. Såsom generaladvokaten har angett i punkt 87 i sitt förslag till avgörande, kan rådet nämligen enligt artikel 202 EG fastställa bindande kriterier på området, men det är inte tvingat att göra det, vilket innebär att rådet kan nöja sig med att ange vägledande kriterier.

43 Domstolen konstaterar omgående att avsikten med det andra kommittologibeslutet inte var att göra de kriterier som anges i artikel 2 bindande.

44 En sådan tolkning följer framför allt av lydelsen av artikel 2 i det andra kommittologibeslutet.

45 Såsom generaladvokaten har angett i punkt 85 i sitt förslag till avgörande tyder användandet av konditionalis i de flesta språkversionerna av det andra kommittologibeslutet på att kriterierna i artikel 2 i beslutet om valet mellan förvaltningsförfarandet och det föreskrivande förfarandet inte är bindande. Vidare anges i denna artikel att valet av metoder för förfarandet för antagande av genomförandeåtgärder skall "vägledas" av dessa kriterier.

46 Denna tolkning vinner stöd i skäl 5 i det andra kommittologibeslutet, i vilket det uttryckligen anges att kriterierna för valet av kommittéförfarande har en icke bindande karaktär.

47 Vidare framgår det av rådets och kommissionens gemensamma uttalande vid antagandet av det andra kommittologibeslutet att samtliga ändringar av det slag av kommitté som anges i en grundläggande rättsakt bör göras från fall till fall och att kriterierna i artikel 2 i nämnda beslut endast syftar till att utgöra vägledning vid detta val, vilket tyder på att kriterierna enligt författarna till uttalandet saknar bindande verkan.

48 Det följer av det ovan anförda att kriterierna i artikel 2 i det andra kommittologibeslutet saknar bindande verkan och att talan följaktligen inte kan bifallas på den grunden att nämnda kriterier inte iakttagits i förordning nr 1655/2000.

Det påstådda åsidosättandet av motiveringsskyldigheten

49 För det första skall undersökas huruvida gemenskapslagstiftaren i förevarande fall varit skyldig att motivera det val som den gjort i artikel 11.2 i förordning nr 1655/2000 av det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i det andra kommittologibeslutet och för det andra huruvida den i förkommande fall har iakttagit denna motiveringsskyldighet.

Huruvida förekomsten av motiveringsskyldighet föreligger

50 Inledningsvis påpekar domstolen att den omständigheten att kriterierna i artikel 2 i det andra kommittologibeslutet saknar bindande verkan inte, tvärtemot vad

parlamentet och rådet har gjort gällande, utesluter att denna bestämmelse kan ha vissa rättsverkningar och framför allt att gemenskapslagstiftaren i detta avseende är skyldig att motivera den grundläggande rättsakt som den antar om den avviker från dessa kriterier.

51 I detta avseende skall erinras om att domstolen har fastställt att även om en rättsakt som antagits av en gemenskapsinstitution inte innehåller en rättsregel som denna institution under alla omständigheter måste iaktta, utan helt enkelt en vägledande förhållningsregel för den praxis som bör följas, kan den nämnda institutionen inte avvika från denna utan att ange skälen därför (se domstolens dom av den 30 januari 1974 i mål 148/73, Louwage mot kommissionen, REG 1974, s. 81, punkt 12, av den 1 december 1983 i mål 190/82, Blomefield mot kommissionen, REG 1983, s. 3981, punkt 20, av den 1 december 1983 i mål 343/82, Michael mot kommissionen, REG 1983, s. 4023, punkt 14, och av den 13 december 1984 i de förenade målen 129/82 och 274/82, Lux mot revisionsrätten, REG 1984, s. 4127, punkt 20).

52 Samma lösning bör tillämpas i förevarande fall mot bakgrund av syftet med artikel 2 i det andra kommittologibeslutet.

53 Det följer nämligen av skäl 5 i det andra kommittologibeslutet att de tillämpliga kriterierna för valet av kommittéförfarande fastställts i nämnda beslut, detta för att uppnå större konsekvens och förutsägbarhet vid valet av slag av kommitté.

54 Ett sådant syfte skulle förfelas om gemenskapslagstiftaren vid antagandet av en grundläggande rättsakt, enligt vilken kommissionen tilldelas genomförandebefogenheter, kunde avvika från de kriterier som definierats i det andra kommittologibeslutet utan att ange skälen för detta.

55 Det följer av det ovan anförda att om gemenskapslagstiftaren avviker från kriterierna i artikel 2 i det andra kommittologibeslutet vid valet av kommittéförfarande måste denne motivera detta val.

56 Domstolen skall följaktligen undersöka huruvida gemenskapslagstiftaren i förevarande fall har gjort ett val som avviker från kriterierna i det andra kommittologibeslutet genom att i förordning nr 1655/2000 välja det föreskrivande förfarandet och om detta val följaktligen borde ha motiverats i nämnda förordning.

57 Kommissionen har i detta avseende gjort gällande att tillämpningen av kriterierna i artikel 2 i det andra kommittologibeslutet borde ha föranlett gemenskapslagstiftaren att välja förvaltningsförfarandet och inte det föreskrivande förfarandet när det gäller förordning nr 1655/2000.

58 Enligt kommissionen utgör de åtgärder som skall vidtas för verkställande av förordning 1655/2000 förvaltningsåtgärder. För kommissionen handlar det nämligen dels om att upprätta förteckningen över projekt som skulle kunna erhålla gemenskapsfinansiering efter kontroll av att de uppfyller villkoren och kriterierna i förordning nr 1655/2000, dels om att upprätta riktlinjer i enlighet med artikel 4.4 i nämnda förordning. Dessa riktlinjer hänger nära samman med förvaltningen av Life-programmet och skall huvudsakligen utgöra en praktisk handledning för potentiella sökande om presentation av demonstrationsprojekt som skulle kunna erhålla stöd inom ramen för Life-Miljö.

59 Parlamentet och rådet har endast gjort gällande att kriterierna i artikel 2 i det andra kommittologibeslutet saknar någon som helst rättsverkan, utan att uttala sig om frågan huruvida valet av det föreskrivande förfarandet i artikel 11.2 i förordning nr 1655/2000 avviker från de nämnda kriterierna.

60 I detta avseende konstaterar domstolen, på samma sätt som generaladvokaten i punkterna 121—123 i sitt förslag till avgörande, att de åtgärder som kommissionen har behörighet att vidta med stöd av de genomförandebefogenheter som den tilldelats genom förordning nr 1655/2000 utgör förvaltningsåtgärder för genomförande av program som får betydande budgetkonsekvenser i den mening som avses i artikel 2 a i det andra kommittologibeslutet.

61 Dessa genomförandeåtgärder bör således i huvudsak antas enligt förvaltningsförfarandet i artikel 4 i det andra kommittologibeslutet eller, i förekommande fall, i enlighet med artikel 2 c i nämnda beslut, enligt det rådgivande förfarandet i artikel 3.

62 Det följer härav att när gemenskapslagstiftaren valde att avvika från kriterierna i artikel 2 i det andra kommittologibeslutet, vilket den hade rätt att göra, genom att besluta att det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i nämnda beslut skall användas för att vidta genomförandeåtgärder för förordning nr 1655/2000, var den skyldig att motivera detta val.

Huruvida motiveringsskyldigheten har iakttagits

63 Kommissionen har gjort gällande att förordning nr 1655/2000 helt saknar lämplig motivering vad gäller valet av kommittéförfarande inom ramen för nämnda förordning och att rådets uttalande vid antagandet av denna inte uppfyller motiveringsskyldigheten i detta avseende.

64 Rådet har gjort gällande att gemenskapslagstiftaren, även om denne inte var skyldig att göra det, har lämnat en lämplig motivering i skäl 20 i förordning nr 1655/2000 för sitt beslut att välja det föreskrivande förfarandet. Denna motivering utvecklades i form av det uttalande som rådet gjorde vid antagandet av nämnda förordning och som offentliggjordes i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

65 Inledningsvis påpekar domstolen att hänsyn inte kan tas till det nämnda uttalandet vid fastställandet av huruvida förordning nr 1655/2000 uppfyller motiveringsskyldigheten i artikel 253 EG.

66 Dels skall nämligen motiveringen för en gemenskapsrättsakt anges i själva rättsakten (se domstolens dom av den 16 november 2000 i mål C-291/98 P, Sarrió mot kommissionen, REG 2000 s. I-9991, punkterna 73 och 75), dels skall den antas av den som antar rättsakten (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 15 juni 1994 i mål C-137/92 P, kommissionen mot BASF m.fl., REG 1994, s. I-2555, punkt 67; svensk specialutgåva, volym 15, s. I-201), vilket i förevarande fall innebär att ett uttalande av rådet ensamt inte under några omständigheter kan gälla som motivering av en förordning som antagits av parlamentet och rådet gemensamt, som förordning nr 1655/2000.

67 När det gäller frågan huruvida förordning nr 1655/2000 som sådan innehåller en tillfredsställande motivering med avseende på valet av tillämpligt kommittéförfarande konstaterar domstolen att det i skäl 20 i nämnda förordning, den enda bestämmelse i denna som kan ge vägledning i motiveringshänseende, endast anges att de åtgärder som krävs för att genomföra nämnda förordning skall antas "i enlighet med" det andra kommittologibeslutet.

68 En sådan upplysning, som är detsamma som en enkel hänvisning till tillämpliga gemenskapsbestämmelser, kan emellertid inte utgöra en tillräcklig motivering (se, för ett liknande resonemang, domstolens dom av den 1 juli 1986 i mål 185/85, Usinor mot kommissionen, REG 1986, s. 2079, punkt 21). Den medför nämligen inte att man får kännedom om de närmare skälen till att det föreskrivande förfarandet valts när det gäller förordning nr 1655/2000 trots att detta val inte förefaller överensstämma med de vägledande kriterierna i artikel 2 i det andra kommittologibeslutet.

69 Det följer härav att kommissionens talan skall bifallas på den grunden att motiveringsskyldigheten i artikel 253 EG har åsidosatts.

70 Det saknas följaktligen skäl för att pröva kommissionens grund om åsidosättande av ordalydelsen och innebörden i det andra kommittologibeslutet.

71 Kommissionen har yrkat att förordning nr 1655/2000 skall ogiltigförklaras i den del som antagande av åtgärder för genomförande av Life-programmet enligt denna skall ske enligt det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i det andra kommittologibeslutet. Kommissionens talan syftar således till att artikel 11.2 i förordning nr 1655/2000 skall ogiltigförklaras, av vilken framgår att det föreskrivande förfarandet i artikel 5 i det andra kommittologibeslutet har valts för antagande av åtgärder för genomförande av Life-programmet.

72 Mot bakgrund av det som anförts ovan skall artikel 11.2 i förordning nr 1655/2000 ogiltigförklaras.

Begränsning av verkningarna av ogiltigförklaringen

73 Kommissionen har yrkat att domstolen skall förordna om att förordning nr 1655/2000 skall fortsätta att gälla till dess den ändras, vilket skall ske snarast möjligt efter domstolens dom.

74 Med hänvisning till rättssäkerheten skall kommissionens yrkande bifallas.

75 Domstolen skall därför utnyttja sina befogenheter enligt artikel 231 andra stycket EG att ange vilka verkningar av en ogiltigförklarad förordning som skall betraktas som bestående.

76 Domstolen anser, mot bakgrund av omständigheterna i målet, att det är rimligt att utnyttja dessa befogenheter genom att besluta att de åtgärder för genomförande av förordning nr 1655/2000 som redan antagits vid tiden för avkunnandet av förevarande dom inte skall påverkas av denna och att verkningarna av artikel 11.2 i förordning nr 1655/2000 i sin helhet skall bestå till dess att parlamentet och rådet antar nya bestämmelser om det kommittéförfarande som skall gälla för åtgärderna för genomförande av nämnda förordning.

Rättegångskostnader

77 Enligt artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna, om detta har yrkats. Kommissionen har yrkat att parlamentet och rådet skall förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna. Parlamentet och rådet har tappat målet och skall därför ersätta rättegångskostnaderna.

På dessa grunder beslutar

DOMSTOLEN

följande dom:

1) **Artikel 11.2 i Europaparlamentets och rådets förordning (EG) nr 1655/2000 av den 17 juli 2000 om det finansiella instrumentet för miljön (Life) ogiltigförklaras.**

2) **De åtgärder för genomförande av förordning nr 1655/2000 som redan antagits vid tiden för avkunnandet av förevarande dom skall inte påverkas av denna.**

3) **Verkningarna av artikel 11.2 i förordning nr 1655/2000 skall bestå i sin helhet till dess att parlamentet och rådet antar nya bestämmelser om det kommittéförfarande som skall gälla för åtgärderna för genomförande av nämnda förordning.**

4) **Europaparlamentet och Europeiska unionens råd skall ersätta rättegångskostnaderna.**

Rodríguez Iglesias	Puissochet	Wathelet
Gulmann	La Pergola	Jann
Skouris	Macken	Colneric
von Bahr	Cunha Rodrigues	

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 21 januari 2003.

R. Grass — Justitiesekreterare

G.C. Rodríguez Iglesias — Ordförande